

HATALMI ÁTRENDEZŐDÉS

Franciaország

- **Belpolitika:** 1848-as decemberi választásokon Napóleon unokaöccse Louis győz (kihasználva francia társadalom erős nosztalgiáját nagybátyja iránt).
- 1851. Louis Bonaparte kihasználva a nemzetgyűlés népszerűtlenségét államcsínyt hajtott végre.
- 1852. császárrá koronáztatja magát.
- Mindkét esetben: népszavazással erősíti meg a döntést – de ez csak a tömegek manipulációja – valójában: a hadsereg felügyelte a szavazásokat
- Valamennyi társadalmi réteget maga mellé akarta állítani: de cserébe együttműködést várt – virágzó gazdaság:
- Nagyszabású építkezések Párizs (Hausmann báró elképzelései alapján) és országszerte, infrastruktúra fejlesztése (vasút- és csatornahálózat kiépítése, ivóvízhálózat kiépítése, gázvilágítás).
- 1855. és 1867. világkiállítás megrendezése.
- Bankrendszer fejlődése (Pereire fivérek Credit Mobilier létrehozása).
- Szabadkereskedelmi egyezmény Angliával.
- **Külpolitika:** fontos, a napóleoni hagyományokat folytatja, a „francia gloire”
- A belpolitikai problémákat is meg akarja ezzel oldani

A krími háború (1853-56)

- 1852. I. Miklós cár : ajánlat "Európa beteg embere" (Törökország) felosztására (Oroszország Konstantinápolyt, Anglia Egyiptomot és Krétát kapta volna)
- de: Angliának fontos a status quo - nem akarja a tengerszorosokat átengedni
- III: Napóleon: „a nagy nemzet” hagyományait akarja folytatni
- 1853. orosz protektori jog benyújtás a Török Birodalomban élő orthodox keresztények felett.
- A szultán elutasítja, ezért Oroszország megszállja Moldvát és Havasalföldet.
- Anglia és Franciaország hajóhadat küld a térségbe.
- Ausztria fegyveresen semleges marad (dunai fejedelemségek megszállása) – ok: Orosz. Balkáni térhódítása veszélyes + Piemont lépéseit ellensúlyozni akarja
- Magyarok is harcolnak a török seregben: Guyon Richárd, Kmety György
- Angol-francia csapatok partraszállása a Krímben, Szevasztopol elfoglalása a cél.
- Piemonti csapatok bekapcsolódása a háborúba – Angliát támogatja
- 1855. I. Miklós halála, II. Sándor Szevasztopol eleste után elfogadja a békét.
- Párizsi béke (1856): nagyhatalmi védnökség Törökország fölött(semlegesség), háború előtti helyzet visszaállítása, Fekete-tenger partvidékéről kitiltották a hadiflottákat(a cár kiszorult innen), Duna torkolatvidéke nemzetközi ellenőrzés alatt, dunai fejedelemségek nagyhatalmi ellenőrzés alatt lehetőséget kaptak az önállóságra.
- 1859 két román fejedelemség egy fejedelmet választ: Cuza.
- 1862. Románia nagyhatalmi elismerése

Oroszország

- Orosz gazdaság alaposan elmaradt az európai fejlődéstől.
- Miklós cár hadserege erejében bízik, idegenkedik a reformoktól, modernizációt nem támogatja.
- Krími háború kudarcának következményei:
- Sándor reformok bevezetése 1861. jobbágyfelszabadítás:
- Megváltást kellett fizetni a földért – ez: a piaci árnál magasabb.
- A törlesztés idején teljesíteni kell a jobbágyi szolgáltatásokat!
- Sándor ideológiai célja a pravoszláv népek egységének megteremtése
- Köv: gazdasági fejlődés megindul
- 1863. lengyel felkelés után erőszakos oroszosítás.
- Narodnyik mozgalom: összeegyeztetni a faluközösségi életformát a civilizáció vívmányaival, ám céljaik elérésére a terror eszközét vetik be (1866. merénylet a cár ellen).
- Zapadnyik (nyugatos): igazodni, átvenni az európai eszméket (főleg polgári szabadságjogokra koncentrálnak).
- Szlavofilek: sajátos orosz messianisztikus gondolat hirdetői, a faluközösség és az orthodox egyházi hagyomány követése adhat lelki megújulást a bűnös Európának.

Lengyelország

- 1863: felkelés Varsóban – cél: függetlenség + radikálisabb jobbágyfelszabadítás
- Nemzetközi segítségben bíznak, de:
- Porosz (Bismarck) Orosz. mellé állt – ok: a német egység megvalósításához kell a támogatás
- Köv: leverik + kegyetlen megtorlás

1869 November 17.

Megnyílt Egyiptomban a **Szuezi-csatorna**, amely kapcsolatot biztosított a Földközi-tenger és a Vörös-tenger között.

Mohamed Szaid pasa egyiptomi alkirálytól 1854.11.30-án előzetes, 99 évre szóló koncessziót kapott a Szuezi-csatorna megépítésére. Nagy-Britannia és a Török Birodalom tiltakozása ellenére - akik a közel-keleti francia hegemoniától tartottak - a csatorna megépítéséhez, francia pénzügyi támogatással megalapította a "Compaigne universelle du Canal de Suez"-t. 1869.11.17-én - 10 évig tartó építőmunka után - Eugénia francia császárné ünnepélyesen megnyitotta a Szuezi-csatornát, amely közvetlen összeköttetést teremtett a Földközi-tenger és a Vörös-tenger között. Ferdinand Marie Vicomte de Lesseps volt a Panama-csatorna tervének kezdeményezője és a kivitelezés vezetője is, azonban a csatornaépítő társaság 1889-ben a rossz gazdálkodás miatt csődbe ment, így a kisztrésvényesek szinte egész vagyonukat elvesztették. A Panama-csatorna körüli botrány válságba sodorta Franciaországot. Számos képviselőt azzal vádoltak, hogy kölcsönt vettek fel az elfogadott részvényekre, amikor a pénzügyi helyzet már nyilvánvaló volt. A Panama-botrány kirobbanása után, 1893-ban lemondott a kormány, Lessepset 5 évi börtönre ítélték, de végül az ítéletet hatálytalanították.